

IHLARA VADİSİ

IHLARA VADİSİ

Aksaray ili sınırları içerisinde yer alan Ihlara Vadisi 14 kilometre uzunluğunda 100-150 metre derinliğinde, geçmiş dönemlerde içerisinde yaşamın olduğu dünyanın en büyük vadilerinden biridir. Farklı iklim özellikleri, bitki örtüsü, kilise ve şapelleriyle doğa, tarih, sanat ve kültür olgusunun bir arada bulunduğu Ihlara Vadisi Kapadokya'nın incisidir.

Tarihi kaynaklardaki adı "Peristremma"olan Ihlara Vadisi'nin içinden geçen Melendiz Çayının adı ise Potamus, Kapadukus-Kappadokya Irmağıdır. Melendiz Çayı, vadi boyunca 30'a yakın menderes çizer. Vadiyi dik yamaçlarla ayıran Melendiz Çayının sesi, yemyeşil ormanın içinde geçmişin hikayesini fısıldar ziyaretçilerine...

Ihlara Kasabası'ndan başlanacak trekkingde, menderesler çizen vadi içerisinde ilerlerken, vadinin her iki tarafında yer alan kayadan oyma mekanlar ve kiliseler karşınıza çıkar. 14 kilometrelik yürüyüş parkuru boyunca kayalara oyulmuş freskolu kiliseler, geçmiş uygarlıkların ihtişamını gözler önüne serer Ihlara Vadisinde.

IHLARA VADİSİ NASIL GEZİLMELİ

Ihlara Vadisine gelen ziyaretçiler 382 merdivenin yer aldığı ana girişten vadiye girdikten sonra, kuzey yönünde yaklaşık 1,5 km yürüyerek vadi içerisindeki sosyal dinlenme tesislerine ulaşacaklardır. Ziyaretçiler aynı yönde 2 km daha yürüyerek restoranların bulunduğu Belisırma bölgesine ulaşacaklardır. Belisırma, Ihlara Vadisinde trekking yapan grupların yemek molası verdikleri alandır. Ziyaretçiler burada bulunan taksilerle yürüyüşe başladıkları ilk nokta olan Ihlara Vadisi ana girişine geri dönebileceklerdir. Böylece vadiye trekking yapan ziyaretçiler hem 382 merdiveni çıkmamış, hem de 3,5 km trekking yapmış olacaklardır. Ihlara Vadisinin güney yönüne 3,5 km yürüyerek Ihlara Kasabasına ulaşır. Burada da sosyal dinlenme tesisleri bulunmaktadır.

Belisırma dan sonra yürüyüşe devam etmek isteyen ziyaretçiler ise yine kuzey yönünde 7 kilometrelik Belisırma-Selime hattını yürüyerek vadinin sonunda yer alan Selime Katedraline ulaşacaklardır. Kapadokya bölgesinin en büyük kaya oyma mekanı olan Selime Katedrali dini mekanları ve muhteşem görüntüsüyle bölgeye gelen turistleri büyülemektedir.

KOKAR KİLİSE

Haç planlı olan kilise tek neflidir. Bugün kiliseye yıkık olan apsisten girilir; orijinal giriş kuzey duvarın batı ucundadır. Kilisedeki freskolar 9. yy sonuna veya 11. yy ikinci yarısına tarihlenmektedir. Tasvirlerde Müjde, Ziyaret, Üç müneccimin gelişi, Mısır'a kaçış, Son Akşam Yemeği, İsa'nın göğe çıkışı gibi sahneler vardır.

EĞRİ TAŞ MANASTIRI KİLİSESİ

Vadi'nin en eski kiliselerinden olan Eğri Taş kilise'nin Hz. Meryem'e ithafen yapılmış olduğu yapının doğusunda bulunan kitabede belirtilmiştir. Tek nefli olarak oyulmuş kilisede mezar odaları da bulunmaktadır. Geniş İsa siklusu 9.yy sonuna veya İkonoklasmus öncesine, bazı araştırmacılarca 11. yy tarihlenmektedir. Tasvirlerde iki melek arasında tahta oturan İsa, iki melek ve altı piskopos arasında Meryem, Müjde, Doğum, Yusuf'un rüyası, Mısır'a kaçış, Kudüs'e giriş gibi sahneler vardır.

PÜRENLİ SEKİ KİLİSESİ

Beşik tonozla örtülü nefler iki paye ve üçlü kemer açıklığı ile sınırlanır. Kuzey nefin batısında yer alan narteks zemininde mezarlar mevcuttur. Freskolar 10. yy başı ile 12. yy arasında tarihlenmektedir. Bitki ve geometrik desenlerde rastlanan kilise aynı zamanda freskolarla bezelidir. Tasvirlerde Sivaslı Kırk Martirler, Deesis, Son Mahkeme, Müjde, Su denemesi, İsa Pilatus'un önünde gibi sahneler vardır. Kaya düşmesi tehlikesinden dolayı ziyarete kapalıdır.

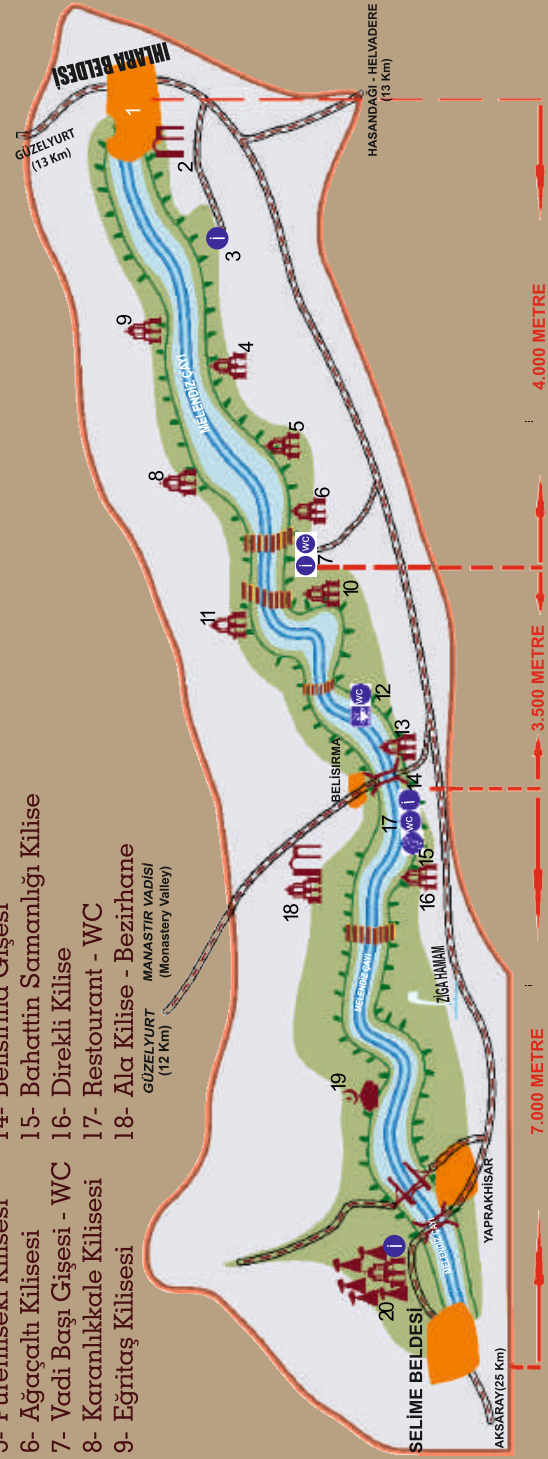
AĞAÇ ALTI (DANİEL, PANTANASSA) KİLİSESİ

Serbest haç planlı yapının merkez mekanı tromplar üzerine oturan yüksek kasnaklı bir kubbeye, haç kolları beşik tonozla örtülüdür. Bugün yapıya yıkık olan ana apsisten girilir. Orijinal girişleri batı kolun güney ve kuzeybatı köşe odasının kuzey duvarındadır. Freskolar İkonoklasmus öncesine veya 9.- 11.yüzyıllar arasında tarihlenmektedir. Tasvirlerde Müjde, Doğum, Üç müneccimin gelişi, Mısır'a kaçış, Vaftiz, Koimesis (Meryem'in ölümü), İsa'nın göğe çıkışı gibi sahneler vardır.

- 19- Kaya Camii
- 20- Selime Katedrali, Meryem Ana Kilisesi

- 1- İhlara Kasabası
- 2- Bezirhane
- 3- 1 Nolu Çiçe
- 4- Kokar Kilise
- 5- Pürenliske Kilisesi
- 6- Ağaçaltı Kilisesi
- 7- Vadi Başı Çiçesi - WC
- 8- Karanlıkale Kilisesi
- 9- Eğritaş Kilisesi
- 10- Sümbüllü Kilisesi
- 11- Yılanlı Kilise
- 12- Çay Bahçesi - WC
- 13- Kırkdamaltı Kilisesi
- 14- Belisırma Çiçesi
- 15- Bahattin Samanlığı Kilise
- 16- Direkli Kilise
- 17- Restourant - WC
- 18- Ala Kilise - Bezirhane

ALA MANASTIRI KİLİSESİ

Belisırma'nın kuzeyinde ve vadinin doğu yamacında kayaya oyulmuş bir kilisedir. Hristiyanlığın serbest bir hale gelmesinden sonra yapılmıştır. Anıtsal boyutlardaki Kapalı Yunan Haçı tipindeki kilisede kubbe köşe odalarını sınırlayan duvarlar üzerinde yükselmektedir. Duvarları ve örtü sistemini kaplayan freskolar kısmen harap olmuştur. Tasvirlerde Ziyaret, Doğum, Anastasis (İsa'nın cehenneme inmesi) Kudüs'e giriş, Son Akşam Yemeği gibi sahneler vardır. Kilisenin bitişiğinde Bezirhane yer almaktadır.

BAHATTİN SAMANLIĞI KİLİSESİ

Belisırma köyünde yer almaktadır. Tek nefli beşik tonozlu kilise doğuda bir apsisle sonuçlanır. Kilise, İsa'nın yaşamını konu alan İncil kaynaklı geniş bir siklusla bezenmiştir. Freskolar 10. yy ortası ile sonu arasında veya 11. yy birinci yarısına tarihlenmektedir. Tasvirlerde Tahta İsa, Mikael, Cebraail, Petrus ve Paulus, Müjde, Ziyaret, Doğum, Yusuf'un rüyası, Mısır'a kaçış, Son Akşam Yemeği, Vaftizci Yahya'nın görevlendirilmesi, Kudüs'e giriş gibi sahneler vardır.

SÜMBÜLLÜ MANASTIRI KİLİSESİ

Manastır mekanları iki kat halinde kaya kütesine oyulmuştur. Altta kilise, üstte ise bir merdivenle ulaşılan cepheye paralel beşik tonozlu bir mekan vardır. Kuzey ve güneyde yer alan yan odalar doğuda birer apsisle sonuçlanır; güneydeki mekan düz tavanlı, kuzeydeki beşik tonozludur. Batıda yer alan narteks, kilise ve güney yan odayla bağlanmaktadır. Freskolar 10. yy başı ile sonu arasında, 11. yy veya 12. yy başına tarihlenmektedir. Mikael ve Cebraail arasında Meryem Blacherniotissa, Müjde, Koimesis (Meryem'in ölümü), İsa'nın mabede takdimi, İsa Pantokrator gibi sahneler vardır.

YILANLI KİLİSE

Kuzey, güney ve doğudaki dar haç kolları, tavanı kabartma bir haçla bezeli merkez mekanı çevreler. Bizans mimarisinin önemli yapı unsurlarından olan kilise haç planlıdır. Freskolar 9. yy veya 11. yy birinci yarısı ile 12. yy arasında tarihlenmektedir. Batı duvarındaki yılanların saldırısına uğramış dört çıplak günahkar kadınla ilgili sahneden dolayı kiliseye bu ad verilmiştir. Tasvirlerde Son mahkeme, Kudüs'e giriş, İsa'nın göğe çıkışı, Çarmıhta İsa, Mısırlı Meryem'in gömülmesi, Daniel arslanlar arasında gibi sahneler vardır.

KIRK DAM ALTI (H. GEORGIOS) KİLİSESİ

Belisırma köyünde yer almaktadır. Düzensiz altıgen planlı kilise düz tavanlıdır; tavan doğuda apsis önünde iç bükey oyulmuştur. Yıkılan apsis, giriş şeklinde kullanılmaktadır; orijinal kapı kuzey duvardadır. Kilise "Amirarzes" Basileios'un eşi Tamar Hanım tarafından II. Sultan Mesud ve İmparator, II. Andronikos'un hüküm sürdükleri dönemde 1283 ile 1295 yılları arasında dekore edilmiştir. Tasvirlerde Deesis sahnesi, Metamorphosis (Başkalaşım), İsa'nın göğe çıkışı, Selçuklu sultanı II. Mesud'un tasviri gibi sahneler vardır.

KAYA CAMİİ

Camiinin girişine, kayaya oyulmuş üç basamakla ulaşılmaktadır. Kaya kütesi üç kademe oyulmuştur. En dış kademe dikdörtgen, ortada üstü yuvarlak kenarları düz, en içte ise yine üstü yuvarlak kenarları dikdörtgen şekillendirilmiştir. Girişten, kuzey ve güney duvarlarının dibinde birer seki olan dikdörtgen bir bölüme geçilir. Güney nişin içinde kayaya oyma altı sıra mukarnaslı mihrap nişi bulunmaktadır. Mekanın tavanı kubbe şeklinde oyulmuştur. Camii, Anadolu Selçuklu Sultanı II. Mesud'un vadi içerisinde bulunan Kırkdamaltı Kilisesi'nde tasvirinin bulunmasından dolayı, Anadolu Selçuklular dönemine tarihlenmektedir.

DİREKLİ MANASTIRI KİLİSESİ

Belisırma köyünde yer almaktadır. Manastır mekanlarını barındıran kayanın vadiye bakan cephesi dört paye ile üç bölüme ayrılmıştır. Orijinalde ahşap bir tavanla iki kata ayrılan holün güneyinde iki oda, doğusunda ise kilise ile şapel yer alır. Kilise dört serbest destekli Kapalı Yunan Haçı tipinin bir temsilcisidir. Freskolar İmparator II. Basileios ve VIII. Konstantin'in birlikte hüküm sürdükleri 976-1025 arasında tarihlenmektedir. Tasvirlerde iki başmelek ve Petrus ile Paulus tasvirleriyle genişletilmiş bir Deesis, Meryem ve çocuk İsa gibi tasvirler vardır.

SELİME KATEDRALİ ve MERYEM ANA KİLİSESİ

Kayalara oyulmuş yüksek bir yerde bulunan Katedral, Kapadokya'daki dini kuruluşların en büyüklerindedir. Katedralin üç nefli bazilikal planlı kilisesi, bölgedeki bu plan tipinin tek temsilcisidir. Kilisenin içinde batı duvarda görülen bani tasvirleri tam olarak aydınlatılmamıştır. Manastır 8-9. yüzyıllara, kilisedeki freskolar 10. yüzyıl sonu ile 11. yüzyıl başları arasında tarihlenmektedir. İsa'nın göğe çıkışı, müjde, doğum, üç müneccimin tapınması, çocukların öldürülmesi, Mısır'a kaçış gibi sahneler vardır. Meryem Ana Kilisesi Selime kasabasında yer almaktadır.